

Συναξάρι τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Μάρκου, τοῦ ἐν Χίῳ, + 5 Ἰουνίου.

Ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Μάρκος ἦταν γόνος τοῦ εὐσεβοῦς Θεσσαλονικέως Χατζῆ-Κωνσταντῆ καί τῆς Μαρίας, ἡ ὁποία καταγόταν ἀπό τή Σμύρνη, ὅπου καί διέμεναν. Ὁ Μάρκος, ἔμπορος στό ἐπάγγελμα, σέ κάποιο ταξίδι του στή νῆσο Χίῳ, κατά τό 1788, ἐνυμφεύθηκε. Ἀργότερα, παρακινούμενος καί ἀπό τόν ἀδελφό του Παῖ-σιο, ἐγκαταστάθηκε στό Κουσάντασι (Νέα Ἐφεσο), ὅπου συνδέ-θηκε παράνομα μέ κάποια γυναίκα, ὀνομαζόμενη Μαρία, μετά τῆς ὁποίας συνελήφθη γιά μοιχεία, καί ὀδηγήθηκε στό δικαστήριο ἐνώ-πιον τοῦ ἀγᾶ. Κάτω ἀπό τήν ἀπειλή τῆς ποινῆς προετίμησαν καί οἱ δύο νά ἐξωμόσουν. Ἔτσι ὁ μέν Μάρκος ὑπέστη τήν περιτομή, ἡ δέ Μαρία ἐκλείσθηκε στό χαρέμι τοῦ ἀγᾶ.

Μετά τήν πάροδο κάποιου χρόνου ὁ Μάρκος ἄρχισε νά αισθάνεται ἔνοχος γιά τήν ἐξώμοση, γι' αὐτό καί ἀναζήτησε κάποιον πνευματικό, ὅπου μέ συντριβή ἀπέθεσε ὅλο τό βάρος τῶν ἀμαρτημάτων του. Μέ τή βοήθεια τοῦ πνευματικοῦ του καί ἑνός Χριστιανοῦ ἱατροῦ, ὁ ὁποῖος ἔπεισε τόν ἀγᾶ ὅτι ἡ Μαρία ἔπασχε ἀπό κάποια ἀσθένεια, ἀπό τήν ὁποία μπορούσε νά τή θεραπεύσει μόνο κάποια Ἑβραία στήν Σμύρνη, ὁ Μάρκος ἔλαβε τήν ἄδεια τοῦ ἀγᾶ, γιά νά συνοδεύσει τή γυναίκα του ὡς ἐκεῖ, μέ τή ρητή ἐντολή νά γυρί-σουν καί πάλι πίσω.

Όταν έφθασαν στην Σμύρνη επιβιβάσθηκαν σ' ένα πλοίο μέ προορισμό τήν Τεργέστη. Έξ αιτίας όμως κάποιων έμποδίων δέν παρέμειναν εκεί, αλλά κατευθύνθηκαν στην Βενετία, όπου έλαβαν τό Μυστήριο του Χρίσματος και τής Θείας Κοινωνίας, και τέλος νυμφεύθηκαν.

Τά γεγονότα αυτά συνέβησαν τό 1792. Στην Βενετία δέν παρέμειναν πολύ, αλλά περιπλανήθηκαν σέ διάφορα μέρη, φοβούμενοι μήπως τούς ανακαλύψουν οί Τουρκοί. Έπειδή όμως πουθενά δέν μπορούσε νά εύρει ήρεμία ό Μάρκος, αποφάσισε νά επιστρέψει στόν τόπο τής άρνήσεως, για νά αποπλύνει και μέ τό αίμα του τό άμάρτημά του. Έγύρισε λοιπόν στό Κουσάντασι, όπου επισκέφθηκε τόν πνευματικό του και του έγνωστοποίησε τήν επιθυμία του. Αυτός τότε προσπάθησε νά τόν αποτρέψει, λέγοντάς του πώς τό μαρτύριό του ίσως έπιφέρει πολλά δεινά στους Χριστιανούς τής Έφέσου, διότι οί Τουρκοί ήταν ήδη έξαγριωμένοι έξ αιτίας τής ανεγέρσεως νέου ναού στην πόλη, αλλά και του μαρτυρίου του Νεομάρτυρος Γεωργίου του έξ Έφέσου, πού είχε προηγηθεί († 5 'Απριλίου 1801). Έπέισθηκε λοιπόν ό Μάρκος και έγκατέλειψε τό Κουσάντασι. Κατέφυγε στη Χίο όπου, αφού προετοιμάσθηκε κατάλληλα μέ τή Θεία Κοινωνία, έπαρουσιάσθηκε στό δικαστήριο και όμολόγησε μέ παρρησία τήν πίστη του στόν Χριστό. Ό δικαστής στην αρχή προσπάθησε μέ κολακείες νά τόν μεταπείσει, όταν όμως είδε ότι αυτό δέν ήταν δυνατό, διέταξε τή φυλάκισή του. Ό Μάρκος υπέμεινε μέ καρτερία όλα τά βασανιστήρια χωρίς νά καμφθει. Συνολικά όδηγήθηκε τρεις φορές ένώπιον του δικαστοῦ, ό όποιος διαπιστώνοντας τό σταθερό φρόνημα και τήν άμετάθετη γνώμη του νά παραμείνει Χριστιανός διέταξε τή θανάτωσή του.

Συγκινητική ήταν ή συμμετοχή τῶν Χριστιανῶν καί ή συν-δρομή τους στήν προετοιμασία τοῦ Μάρτυρος Μάρκου γιά τό μαρτύριο, μέ νηστεῖες, δεήσεις καί προσευχές.

Πλήθος κόσμου, ὄχι μόνο Χριστιανοί, ἀλλά καί Τοῦρκοι καί Ἑβραῖοι, εἶχαν συγκεντρωθεῖ στήν τοποθεσία Βουνάκι, πού εἶχε ὀρισθεῖ γιά τήν ἐκτέλεση τοῦ Νεομάρτυρος. Ἐτσι στίς 5 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1801, ἡμέρα Τετάρτη, ὁ Νεομάρτυς Μάρκος ἐκτελέσθηκε δι' ἀποκεφαλισμοῦ.

Πολλοί Χριστιανοί ἐπῆραν ὡς εὐλογία τεμάχια ἀπό τά ἐνδύματα, ἀλλά καί τό λείψανο τοῦ Ἁγίου δίδοντας ἀρκετά χρήματα στούς Τούρκους. Τέλος, ἐξαγόρασαν τό τίμιο λείψανο τοῦ Νεομάρτυρος, τό ὁποῖο εὐωδίαζε, καί τό ἐνταφίασαν κρυφά σέ ἄγνωστο μέρος.

Στό *Συναξάριο* τοῦ Ἁγίου σημειώνονται πολλά θαύματα πού συνέβησαν μέ τά τίμια λείψανα, τό αἷμα, ἀλλά καί τά ἐνδύματα τοῦ Νεομάρτυρος.

Τό *Μαρτύριο* τοῦ Ἁγίου Μάρκου συνέγραψε ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ἐνῶ *Ἀκολουθία* πρός τιμήν του συνέταξε ὁ Νικηφόρος ὁ Χίος. Ἡ *Ἀκολουθία* αὐτή, ὅπως καί ὁ βίος τοῦ Νεομάρτυρος, περιέχονται στό *Νέον Λειμωνάριον*. Ἐπίσης ἐπανεκδόθηκαν τό 1930 καί τό 1968 στό *Νέον Χιακόν Λειμωνάριον*.